

AREFE GÜNÜ

تَمَّ أَفِيضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

Sonra, insanların sel gibi aktığı yerden siz de akın edin ve **Allah'tan af dileyin!** Çünkü Allah çok affedicidir, merhamet ve ihsanı boldur. (Bakara,199)

صَوْمُ يَوْمِ عَرَفَةَ كَفَّارَةٌ لِسَنَتَيْنِ سَنَةٍ قَبْلَهُ وَسَنَةٍ بَعْدَهُ

“Arefe günü tutulan oruç, iki senenin günahına keffarettir. Bir önceki sene ve bir sonraki sene.” (Beyhakî, es-Sünenü'l-kübra, 3/221)

Muhterem Müslümanlar! Hutbemiz, **günlerin efendisi olan Arefe gününü değerlendirme** hakkında olacaktır.

İslâm'da zaman ve mekânlar bütün kıymet ve kutsiyetini, **hakikatte Allah'ın dilemesinden** alırlar. Müslümanlara sonsuz feyz ü bereketin gelmesine birer vesile olurlar. Ayrıca o zaman dilimlerinde gerçekleşen **önemli olaylar ve yaşayan kıymetli insanlar**, içinde buldukları **zaman ve mekâna** değer kazandırırılar.

Bugün Zilhiccenin üçüncü günü, önümüzdeki Çarşamba Zilhiccenin sekizinci günü olan tevriye günü. **Terviye;** derin derin düşünme günüdür. Hz. İbrahim'in (aleyhisselâm); oğlu Hz. İsmail'le ilgili gördüğü rüyanın ilk günü ve bu rüyanın ne manaya geldiğini düşündüğü gündür.

Terviye günü Hacılar **Mekke den Mina'ya** doğru yola çıkarlar. Mina'ya gelip orada geceledikten sonra, Arefe günü sabah namazını Mina'da kılarak, güneşin doğuşunu takiben Arafat'a çıkmaları, öğle ve ikinci namazlarını öğle vaktinde birlikte **cem ederek** kılmaları, zamanlarını **tekbir, tehlil, telbiye,**

salâtüselâm ve dua ile geçirmeleri ve akşam güneşin batmasıyla birlikte **Müzdelife'ye doğru** yola çıkmaları sünnettir.

Persembe günü Arefe. Arefe günü Hazreti Âdem aleyhisselam ile Hazreti Havva'nın Arafat'ta buluştukları gündür. Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem) günün ehemmiyetine dikkat çekme sadedinde şöyle buyurmuştur: **"Arefe gününe hürmet edin! Arefe, Allah'ın kıymet verdiği bir gündür."** Allah'ın ehemmiyet verdiği güne biz de ehemmiyet vermeli ve o günü en güzel şekilde değerlendirmenin yoluna bakmalıyız. Arefe günü, hacılar Arafat'ta vakfe yapıp dua ederken manen onların yanında olduğumuzu hissederek, dualarına iştirak edilmelidir.

Arefe günü sabah namazından başlayarak Bayramın 4. Günü ikinci namazına kadar, Namazların farzını müteakip verilen selâmdan sonra; **"Allahü Ekber. Allahü Ekber. Lâilâhe illallâhü vellâllü ekber. Allahü ekber ve lillâhilhamd"** denilerek **Teşrîk Tekbiri getirmek vaciptir.** Unutarak konuşan veya yerinden ayrılan biri teşrîk tekberi söylemez. Teşrîk günlerinde kazaya kalan bir namaz, teşrîk günlerinde kaza edilirse teşrîk tekberi getirilir; diğer günlerde ise getirmek gerekmez.

Teşrîk tekbirlerinin başlangıcı Hz. İbrahim'in oğlu İsmail'i kurban etme olayına kadar uzanır. İbrahim (a.s), gördüğü sahil rüya üzerine kurban hazırlıkları sırasında Cebrail (a.s) gökten oğlu İsmail'e bedel bir koç getirir. Dünya semasına ulaştığında Cebrail (a.s); **"Allahu ekber, Allahu ekber"** diyerek, tekbir getirir. İbrahim (a.s) bu sesi işitince başını gökyüzüne çevirir ve onun bir koçla geldiğini görünce; **"Lâ ilâhe illâllahu vallahu ekber"** diye cevap verir. Bu **tekbir** ve **tevhîd** kelimelerini işiten ve kurban edilmeyi bekleyen İsmail (a.s) da; **"Allahu ekber velillâhi'l-**

hamd" der. Böylece kıyamet gününe kadar sürecek büyük bir sünnet başlatılmış olur.

Arife Gününün Fazileti ve Değerlendirilmesi:

Zilhiccenin dokuzuncu günü "arife" dir. Efendimiz (s.a.s) O günün faziletini şöyle anlatır: **"Günlerin en efdali Arafe günüdür... Duaların en efdali de arafe günü yapılan duadır..."** (*Muvatta, Hacc 346*)

"Kim arafe günü dilini, kulağını ve gözünü haramdan korursa, iki arafe arasındaki küçük günahları bağışlanır." (*Suyûfi, Câmiu's-Sagîr, 3/471*)

"Arafe günü vakfe sırasında, Cenab-ı Hakk'ın Cehennem'den azad ettiği kulların sayısı, diğer günlerde azad ettiklerinden kat kat fazladır..." (*Muslim, Hacc 436*)

Bir başka rivayette şeytanın Arafe günü çıldırdığı, perişan olduğu beyan edilmiştir. Çünkü Allah, Arafe günü bütün müminlere afv ü mağfiretle muamele eder.

Daha başka rivayetlerde Allah Teâla'nın bu mübarek günde ayrı bir tecellide bulunduğu haber verilmiştir. Bu tecellinin sadece Arafat'ta bulunanlar için değil bütün müminler için geçerli olduğu belirtilmiştir.

Peygamber Efendimiz Arafe günü Arafat'ta olmayanların tutacakları oruç hakkında **"Allah'ın, arafe günü oruç tutan kişinin bu orucu sebebiyle, önceki ve sonraki yıl olmak üzere, iki senelik günahlarını bağışlayacağını ümit ediyorum."** müjdesini vermişlerdir. (*Muslim, Sıyâm, (1162)*)

Arefe Günü, İhlas Suresi'ni Bin Defa Okumak:

İhlâs Sûresini farklı sayılarda okumanın fâziletlerine dair hadisler olduğu gibi, 1000 defa okumanın faziletiyle ilgili rivayetler de vardır.

"Kim ki bin kere ‘Kulhüvallahü ehad sûresi'ni okursa, kendi nefsinin Allah'tan satın almış olur.” (*Suyuti, el-Fethu'l-Kebir, 3/227*)

"Kim ki Arefe gününde bin kere ‘Kulhüvallahü ehad sûresi'ni okursa, Allah Teâlâ ona istediğini verecektir. (*Münavî, Feyzü'l-Kadir, 6/203*)

Bediüzzaman Hazretleri: “Bizim memlekette eskide arefe gününde bin İhlas-ı şerif okurduk...” demek suretiyle bu geleneğe işaret etmiştir. (*Şualar, On Üçüncü Şua, s.299*)

Beş yüz arafe’de, beşyüz de ondan önceki günde olmak üzere ikiye taksimle de bu okunabilir. Böyle bir okuyuşun bereketiyle kalbte birtakım hakikatlerin açıldığını ve çoğu manevî duyguların bundan gıdasını aldığını bazı İslâm ulemasının tecrübeleri göstermektedir. (*Mektubat 340, 343; Şualar, s.299*)

Arife günü, Arafat’taki hacıları taklit maksadıyla insanlar herhangi bir mescid ya da yerde toplanabilir. Nasıl ki hacdakilerin teşrik tekbirlerine başlamasıyla diğer bütün mü’minler de başlıyorlar, onlarla aynı günde bayram edip kurbanlarını kesiyorlar.. öyle de, arafe gününün şuurunda olarak **kalben niyeti halis tutup** vakfe saatlerine denk gelen vakitlerde hatta gün boyu şahsen veya cemaaten **bunu gelenek hale getirmeksizin topluca tevbe ve istiğfar edip dua ve niyazlarda** bulunmakta bir mahsur yoktur. Aksine “**haccın yümün ve bereketinin toplandığı bugünde,** ihlâs ve samimiyetle istenildiği takdirde **Arafat’takilere lutfedilen İlâhî mağfiret ve**

nimetlerden nasibdâr olmak kuvvetle muhtemeldir. (*Fasıldan Fasıla, 3/242*)

Teknolojinin imkanlarından da istifade ederek, Arife gününü **umumi bir dua seferberliğine dönüştürme imkânı olabilir. Canlı olarak katılabileceğimiz bir program üzerinden ortak dua yapabiliriz.** Arafat'ta yapılan dualara iştirak edebiliriz. "Ferd hususî meziyet ve fazîletleriyle belli şeylere taliptir ve Allah onları verir; ama yağmur duası, bayram namazı, Arafat'ta toplanma ibadetlerinde olduğu gibi cemaate Allah'ın vereceği bazı şeyler vardır ki, onlar ancak cemaat halinde istendiği zaman verilir.

Evet, aynı ruh, aynı duygu, aynı düşünce, aynı mefkûre etrafında kenetlenmiş kimselerin, birlik içinde Hakk'a yönelişlerinde öyle bir derinlik, his ve şuurlarında öyle bir zenginlik, zikir u fikirlerinde öyle bir enginlik vardır ki, en **istidatlı fertler ve en kâmil insanların bile,** böyle bir heyet içindeki vâridlerin **en küçüğünü dahi, tek başlarına elde etmeleri mümkün değildir.**

Arafe günü, Müslümanların mağfiret bayramıdır; cehennemden kurtuluş bayramıdır. İlâhî merhametin galeyana geldiği böyle bir zaman diliminde, içli yakarışlarla, samimî yürekten **tevbe ve istiğfarlarla Allah'a yönelmeliyiz.**

Rahman ve Rahim Rabbimiz, Arefe günü hürmetine günahlarımızı affetsin, **ümme-i Muhammed'e ve bütün insanlığa,** yaşanan sıkıntılardan kurtuluş yollarını gösterebilirsin.